

Chambre des Représentants

SESSION 1955-1956.

23 MAI 1956.

PROJET DE LOI

fixant le statut du personnel scientifique et enseignant belge chargé d'une mission internationale.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE L'INSTRUCTION PUBLIQUE (1)

PAR M. BOHY.

MESDAMES, MESSIEURS,

1. — La proposition de M. Louis Pierard.

Le 21 avril 1948, le regretté M. Louis Pierard déposait une proposition de loi, contresignée par des collègues de tous les partis, sur le statut des professeurs belges de l'enseignement moyen ayant professé à l'étranger.

Cette proposition était inspirée par les justes doléances d'un certain nombre de professeurs belges qui, appelés en Bolivie, au Pérou, et surtout en Egypte, y avaient rempli avec éclat une mission infiniment profitable au renom de la Belgique, et qui, loin d'en être remerciés, s'en trouvaient pénalisés dans leur droit à la pension.

La proposition de M. Pierard visait un certain nombre de cas précis. Elle se bornait à établir un principe, laissant

(1) Composition de la Commission :

A. — Membres titulaires : MM. Heyman, président; Berghmans, Mme Craeybeckx-Orlaj, MM. De Clerck, du Bus de Warnaffe, Eneman, Gilson, Harmel, Peeters (Lode), Mme Van Daele-Huys, MM. Verbist, Verlact, — Bohy, Bracops, Busieau, Mme Copée-Gerbinet, MM. Cudell, Dejardin, Demets, Mme Groesser-Schroyens, MM. Hoyaux, Vercauteren, — Destenay, Tahon.

B. — Membres suppléants : Mme de Moor-Van Sina, MM. Loos, Marck, Parisi, Vanden Berghe, Wirix, — Daman, Deconinck, Denis, Sercu, Mme Vanderveken-Van de Plas, — M. Blum.

Voir :

509 (1955-1956) :

— N° 1 : Projet de loi.

Kamer der Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1955-1956.

23 MEI 1956.

WETSONTWERP

houdende vaststelling van de rechtspositie van het Belgisch wetenschappelijk en onderwijzend personeel dat met een internationale opdracht wordt belast.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR HET
OPENBAAR ONDERWIJS (1), UITGEBRACHT

DOOR DE HEER BOHY.

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

1. — Het voorstel Louis Pierard.

Op 21 april 1948 diende onze betreunde collega, de heer Louis Pierard, een wetsvoorstel in betreffende het statuut van de Belgische leraars van het middelbaar onderwijs, die in het buitenland hebben onderwezen. Dit voorstel was medeondertekend door collega's van al de partijen.

Het was ingegeven door de gerechtvaardigde grieven van een aantal Belgische leraars, op wie een beroep was gedaan voor onderwijsopdrachten in Bolivia, Peru en vooral Egypte en die zich daar op schitterende wijze hadden gekweten van een taak, welke België's faam ten zeerste heeft gediend, maar die, in plaats van er dank voor te oogsten, benadeeld werden in hun recht op pensioen.

De heer Pierard bedoelde met zijn voorstel een aantal nauwkeurig omschreven gevallen. Hij beperkte zich tot het

(1) Samenstelling van de Commissie :

A. — Leden-titularissen : de heren Heyman, voorzitter; Berghmans, Mevr. Craeybeckx-Orlaj, de heren De Clerck, du Bus de Warnaffe, Eneman, Gilson, Harmel, Peeters (Lode), Mevr. Van Daele-Huys, de heren Verbist, Verlact, — Bohy, Bracops, Busieau, Mevr. Copée-Gerbinet, de heren Cudell, Dejardin, Demets, Mevr. Groesser-Schroyens, de heren Hoyaux Vercauteren, — Destenay, Tahon.

B. — Plaatsvervangende leden : Mevr. de Moor-Van Sina, de heren Loos, Marck, Parisi, Vanden Berghe, Wirix, — Daman, Deconinck, Denis, Sercu, Mevr. Vanderveken-Van de Plas, — De heer Blum.

Zie :

509 (1955-1956) :

— N° 1 : Wetsontwerp.

à l'exécutif le soin d'en arrêter les modalités et conditions d'application.

2. — La loi du 1er mars 1954.

Le gouvernement précédent a repris cette proposition de M. Pierard. Mais, et on ne peut que l'en louer, il l'a précisée et étendue.

Précisée, en inscrivant dans le texte les dispositions d'application précédemment laissées à d'éventuels arrêtés d'exécution.

Etendue, en faisant bénéficier en texte nouveau tous les enseignements, et non le seul enseignement moyen; non les seuls professeurs, mais aussi les inspecteurs et les membres du personnel administratif.

3. — Le projet de loi 509.

Par la loi du 1er mars 1954, le sort de ceux qui avaient accompli des missions relevant de l'enseignement à l'étranger *préalablement à la promulgation de la loi* se trouvait donc équitablement réglé.

Mais quid du sort de ceux qui se trouveraient, postérieurement à la loi, confrontés avec les mêmes difficultés?

Nous renvoyons à l'exposé des motifs pour l'énumération des faits qui permettent de croire que non seulement des situations identiques se reproduiront, mais qu'elles se multiplieront.

Il importe dès lors que ceux qui accepteront pareille mission, et que nous aurons tout intérêt à encourager dans cette voie, soient fixés, dès avant leur acceptation, sur l'avenir qu'on leur réserve.

Dans l'économie de la loi nouvelle, ces dispositions pour l'avenir sont l'objet essentiel, et elles se trouvent précisées au chapitre 1er, articles 1 à 5.

Les dispositions de la loi du 1er mars 1954, modifiées de manière à s'inscrire plus harmonieusement dans ce cadre nouveau, et visant uniquement les situations préexistantes, constituent les chapitres II (art. 6 à 11) et III (art. 12).

Le chapitre IV (art. 13 à 15) sans portée quant au fond, pare aux chevauchements des textes divers sur la matière.

CHAPITRE PREMIER.

Ce chapitre prévoit la mise en disponibilité des personnes chargées d'une mission internationale, pendant la durée de cette mission, les conditions d'attribution d'un traitement d'attente, la prise en considération de la durée de la mise en disponibilité pour l'attribution et le calcul de la pension, et les conditions dans lesquelles ces avantages assurés aux ressortissants de l'enseignement publics peuvent être étendus aux membres du personnel enseignant des établissements d'enseignement privé.

Un commissaire demande si le projet s'applique aux professeurs de l'enseignement technique. La réponse du Ministre est affirmative.

Sur question d'un autre commissaire, le Ministre précise que les missions remplies au Congo et au Ruanda-Urundi ne tombent pas sous l'application de la présente loi.

Un commissaire souligne que la confrontation des articles 3 et 5 donne à penser que le traitement d'attente

vooropstellen van een principe en liet het aan de uitvoerende macht over modaliteiten en voorwaarden van toepassing vast te stellen.

2. — De wet van 1 maart 1954.

De vorige Regering nam het voorstel van de heer Pierard over, maar — en dit strekt haar tot eer — zij voegde er bepalingen aan toe et verruimde het.

De bepalingen, welke zij aan de tekst toevoegde, waren de bepalingen terzake van de toepassing, die tevoren aan eventuele uitvoeringsbesluiten waren overgelaten.

De verruiming bestond hierin dat in de nieuwe tekst niet alleen het middelbaar onderwijs, maar alle takken van het onderwijs in aanmerking werden genomen en verder niet alleen de leraars, maar ook de inspecteurs en de leden van het administratief personeel.

3. — Het wetsontwerp 509.

De wet van 1 maart 1954 bracht dus een billijke regeling voor het lot van hen, die *voor de afkondiging van de wet* onderwijsopdrachten in het buitenland hadden vervuld.

Maar wat zou het lot worden van degenen die na de afkondiging van de wet tegenover dezelfde moeilijkheden zouden komen te staan?

Voor de opsomming van de feiten, die de mening wetten dat gelijksoortige toestanden zich niet enkel nog zullen voordoen, maar dat hun aantal nog groter zal worden, verwijzen wij naar de memorie van toelichting.

Degenen die dergelijke opdracht aanvaardden en in dit opzicht onze steun volkomen verdienen, moeten dus van bij de aanvang weten welk hun lot in de toekomst zal zijn.

Deze beschikkingen voor de toekomst vormen het voornaamste bestanddeel van de nieuwe wet en komen voor in het eerste hoofdstuk, artikelen 1 tot 5.

De bepalingen van de wet van 1 maart 1954, die gewijzigd werden om beter te passen in dit nieuwe kader en die alleen betrekking hebben op vroeger bestaande toestanden komen voor in de hoofdstukken II (artt. 6 tot 11) en III (art. 12).

Hoofdstuk IV (artt. 13 tot 15), dat geen invloed heeft op de grond van de zaak, strekt er toe het gelijktijdig bestaan van diverse teksten over dezelfde stof te vermijden.

EERSTE HOOFDSTUK.

Dit hoofdstuk regelt de terbeschikkingstelling van de personen die met een internationale opdracht belast worden voor de duur van deze opdracht, de voorwaarden onder welke een wachtgeld kan worden toegekend, het in aanmerking nemen van de periode van terbeschikkingstelling voor de toekenning en de berekening van het pensioen en de voorwaarden onder welke deze aan de leerkrachten van het openbaar onderwijs verleende voordelen ook aan de leerkrachten uit het gesubsidieerd bijzonder onderwijs kunnen toegekend worden.

Een commissielid wenste te weten of het ontwerp toepasselijk is op de leerkrachten uit het technisch onderwijs. De Minister antwoordde bevestigend.

In antwoord op een vraag van een ander lid preciseerde de Minister dat de opdrachten in Congo en in Ruanda-Urundi buiten het toepassingsgebied van deze wet vallen.

Een commissielid wees er op dat de vergelijking der artikelen 3 en 5 de indruk wekt dat het wachtgeld dat aan

prévu par le personnel de l'enseignement officiel ne l'est point pour l'enseignement privé. Le Ministre confirme cette interprétation.

Un autre commissaire croit déceler une inharmonie entre l'article 5 et l'article 4 : l'article 5 prévoit l'extension aux membres de l'enseignement privé subventionné des avantages accordés par l'article 4 aux agents de l'enseignement public. Mais alors que l'article 4 prévoit la valorisation pour la pension et l'avancement de traitement, l'article 5 omet le second de ces deux avantages. Ce commissaire propose de déparer cette discordance par un amendement, qui consiste à ajouter *in fine* de l'article 5, alinéa 1er, les mots « et l'avancement de traitement ». Cet amendement est adopté à l'unanimité, après avis favorable du Ministre.

CHAPITRE II.

Ces dispositions visent à inscrire, dans l'ensemble du projet, les dispositions de la loi du 1er mars 1954 relatives au sort des enseignants ayant exercé à l'étranger avant l'entrée en vigueur de cette dernière loi :

En réalité, trois situations différentes auraient pu être créées :

1° pour les intéressés ayant exercé avant le 21 avril 1954, date de l'entrée en vigueur de la première loi ;

2° pour ceux ayant exercé après le 21 avril 1954, mais avant l'entrée en vigueur du présent projet ;

3° pour ceux dont le cas serait examiné postérieurement à l'entrée en vigueur de la loi en discussion.

Les dispositions des articles 7, 8 et 15 ont pour objet principal d'éviter tout hiatus entre l'application de la loi de mars 1954 et celle de la loi nouvelle. Quant à l'alinéa 3 de l'article 9, il se borne à tracer des limites à la faculté donnée au Roi par l'ancien article 3, précision que l'ancien texte avait omis d'apporter et dont la nécessité s'est révélée.

CHAPITRE III.

Cet article n'est pas une innovation : comme le faisait l'alinéa 2 de l'article 1er de la loi de 1954, il prévoit que les pensions accordées seront amputées du montant net de la pension attribuée à l'intéressé par l'organisme étranger ou international qui aura fait appel à ses services. Mais la rédaction et la place dans le texte ont été modifiées de manière à couvrir toutes les situations prévues au chapitre Ier d'une part, et au chapitre II d'autre part.

CHAPITRE IV.

Ce chapitre s'occupe d'éviter toute contradiction ou chevauchement entre le texte nouveau et les textes antérieurs :

1° en modifiant, de manière à le mettre en concordance avec les dispositions nouvelles, l'article 1er, 4°, de l'arrêté royal du 18 juillet 1933 sur les mises en disponibilité ;

2° en abrogeant la loi du 1er mars sur le même objet, puisqu'aussi bien les dispositions en sont reprises au chapitre II du présent texte, mais dans un ordre trop profondément modifié par les exigences de l'architecture géné-

de les lekrachten uit het officieel onderwijs wordt toegekend niet zal worden verleend voor het bijzonder onderwijs. De Minister bevestigde deze interpretatie.

Een ander commissielid meent dat er een gebrek aan samenhang is tussen artikel 5 en artikel 4 : artikel 5 beschikt dat de voordelen die bij artikel 4 aan de lekrachten van het openbaar onderwijs worden toegekend ook gelden voor de lekrachten van het gesubsidieerd bijzonder onderwijs. Maar waar artikel 4 bepaalt dat de valorisatie in aanmerking komt voor het pensioen en de bevordering in wedde, is er in artikel 5 geen sprake van het tweede voordeel. Het commissielid in kwestie stelde voor dit te verhelpen door een amendement dat er toe strekt artikel 5, eerste lid, *in fine* te doen luiden als volgt : « voor de berekening van het pensioen en de bevordering in wedde in aanmerking genomen ». Op gunstig advies van de Minister werd dit amendement eenparig aangenomen.

HOOFDSTUK II.

Deze bepalingen strekken er toe de voorzieningen van de wet van 1 maart 1954, betreffende de toestand van de lekrachten die vóór de inwerkingtreding van deze wet in het buitenland een opdracht hebben vervuld, op te nemen in het kader van het huidige ontwerp.

In feite konden drie verschillende toestanden ontstaan :

1° voor de betrokkenen die vóór 21 april 1954, datum van inwerkingtreding van de eerste wet, een opdracht in het buitenland vervulden ;

2° voor degenen die na 21 april 1954 maar vóór de inwerkingtreding van dit ontwerp een opdracht in het buitenland vervulden ;

3° voor degenen wier geval zou onderzocht worden na de inwerkingtreding van de thans besproken wet.

De beschikkingen der artikelen 7, 8 en 15 strekken er hoofdzakelijk toe elk hiaat tussen de toepassing van de wet van maart 1954 en die van de nieuwe wet te vermijden. Wat het derde lid van artikel 9 betreft, dit strekt er toe de perken van de bij het vroegere artikel 3 aan de Koning gegeven bevoegdheid te bepalen. Een dergelijke bepaling, die in de vroegere tekst ontbrak, is inderdaad noodzakelijk gebleken.

HOOFDSTUK III.

Dit artikel is niet nieuw : zoals het tweede lid van het eerste artikel van de wet van 1954 bepaalt het dat de pensioenen worden verminderd met het netto-bedrag van het pensioen dat aan de betrokkenen toegekend wordt door een buitenlands of internationaal organisme dat beroep op hen gedaan heeft. De tekst en de plaats in de tekst werden evenwel gewijzigd zodat al de in het eerste hoofdstuk en in hoofdstuk II beoogde toestanden er door geregeld worden.

HOOFDSTUK IV.

Dit hoofdstuk heeft tot doel elke tegenstrijdigheid en elke herhaling in de nieuwe en de vroegere tekst te vermijden :

1° door wijziging van artikel 1, 4°, van het koninklijk besluit van 18 juli 1933 betreffende de terbeschikkingstelling, ten einde het in overeenstemming te brengen met de nieuwe bepalingen ;

2° door het opheffen van de wet van 1 maart 1954 betreffende hetzelfde onderwerp vermits de bepalingen ervan overgenomen zijn in hoofdstuk II van de huidige tekst maar in een zodanig gewijzigde volgorde, wegens de

rale du présent projet pour qu'il ait été possible de procéder par juxtaposition du texte ancien et du texte nouveau.

Le projet a été adopté à l'unanimité moins une abstention.

Le Rapporteur,

G. BOHY.

Le Président,

H. HEYMAN.

AMENDEMENT

ADOPTÉ PAR LA COMMISSION.

Art. 5.

In fine du premier alinéa ajouter les mots : « et l'avancement de traitement. »

vereisten van de algemene structuur van het huidige ontwerp dat het onmogelijk was de vroegere tekst eenvoudig bij de nieuwe tekst te voegen.

Dit ontwerp werd eenparig, op één stem na, aangenomen.

De Verslaggever,

G. BOHY.

De Voorzitter,

H. HEYMAN.

AMENDEMENT

AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE.

Art. 5.

In fine van het eerste lid de woorden toevoegen : « en voor de bevordering in wedde. »
